

FEJÉRMEGYEI NAPLO

(Hírforgalom) árak

Melyben:		vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4-50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznapi este
8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Branyay Lajos.

Egy nagy ügy.

(*) Súlyos írását olvastam nemrég egyik harctéri katonánknak. Csakugy görgeti benne, mint métermázsás köveket, azokat a gondokat, aggodalmakat, fájdalmakat, melyek a lövészárkok hőseinek lelkét nyomják, epeesztik. Melyek jobban fájnak, mint a nélkülözés, jobban vágnak, mint a muszka acél, több gyötrelmet okoznak, mint a galicai tél minden borzalma.

Csak egyet teszek szóvá a sok közül. A háború legszenyesebb, legutálatosabb fekélyét. Így ír:

De van még más is, ami felháborítja, szinte felbőszíti az otthonból immár két esztendeje számlivetett hősokeket. A szabadságosok, és azok, akik valahogy otthon jártak, az ország minden részéből hozzák a híreket, hogy az intéző körök sok orosz foglyot kiadtak a háboruban lekötött munkások pótlása céljából „magánhasználatra”. A vér a fejbe szökik még a gondolatára is annak, hogy hir szerint ezek a foglyok igen sok helyen minden tekintetben helyettesítik a hadbanlevő férjket. Hát micsoda közigazgatás és hatósági ellenőrzés van otthon, hogy az ilyen gyalázatosságok is megtörténhetnek? Jó szolgálatot tesz a modern háború legújabb fegyvere, a közelharcokban kitűnően bevált fokos. De fokost érdemelnek otthon mindazok, akik az ilyen gyalázatosságok felett szemet hunynak, noha erkölcsi és hivatalos kötelességük volna ezeket minden rendelkezésükre álló eszközrel megakadályozni. Sok, nagyon sok tragédia fog majd lejátszódni, ha egyszer ezek a hősök hazakerülnek s meglátják, hogy mi történt az alatt, míg ők távol voltak.

Igy a levél. Szemmel látható, hogy levélíró hősünk kissé sötéten látja a világot. Nem olyan fekete az ördög, mint ahogyan azt az itthon megfordult katonák festik. Sok — hála Istennek — a becsületes magyar asszony.

De kár lenne tagadni, hogy azért baj is van. Ha nem is sok, de van. Erre mutat a kormányoknak ez ügyben kiadott legújabb szigorú rendelkezése.

Csak abban téved a levélírója, mikor ezekért a szégyenletes megtévelyedésekért a közigazgatást, még tudom is én kiket tesz felelősekké. Ezeknek a bajoknak, ha és ahol vannak, egyedül és kizárólag az asszonyok az okai. Már a béke idején is igaz volt a triviális közmondás, hogy könnyebb egy zsák bolhát megőrizni, mint egy asszonyt. Pedig akkor a férfiak itthon voltak.

Hát még most! Hiába prédikál a pap, hiába írnak a becsületes újságok, hiába vigyáz a jegyző, szolgabíró, hiába öröködik itt csendőr, rendőr. Nincs a világnak az az ellenőrző közege, mely az asszony hűségét megtudná őrizni annak akarata ellenére. Azt mondják: ahol nincs orgazda, ott nincs tolvaj s anynyira, hála Istennek, még nem vagyunk Magyarországon közbiztonság és erkölcsrendészet tekintetében, hogy egy muszka hadifogoly egy magyar család

szentélyébe belépessen, betörhessen, ha arra a legilletékebb helyről engedelmet nem kap.

Tehát azok a levélíró által sejtett tragédiák majd a háboru után, ha lesznek, bizonyára a legszűkebb családi körben fognak lefolyni. S egyedül áldozatai azok az asszonyok lesznek, akik nem gondolták meg, hogy annak a szegény, lövészárkokban, szibériai fogságban, kórházi betegágyon szenvedő férjnek minden fájdalma édes, könnyű, ha tudja azt, hogy mindezt — hazája után — elsősorban egy jó, hűséges, derék, becsületes asszonyért szenvedni s minden fájdalomnál fájdalmasabb, minden gyötrelmenél gyötrőbb kint okoznak az ő hősükrék, ha az alatt, míg azok küzdenek, szenvednek, ők céda módon, Azsia fiaiak prédájává lesznek.

Szóval itt is a fődolog nem a hatósági ellenőrzés, hanem az erkölcs.

Leányok a háború után.

— Hozzászólás. —

Nagy érdeklődéssel s nem kis kíváncsisággal olvastam a fenti című, Szigma aláírású, értékes, gondolatkeltező cikksorozatot. E hozzászólásra nem a cikk végén levő s a „világosan látó hölgyeink”-hez intézett felszólítás birt rá, hanem a kérdés nagy fontosságán kívül a cikkirő komoly igazságra törekvő módszere. Mert fájdalom, még ma sem sok azoknak az intelligens férfiaknak száma, akik érdemesnek tartják nökkelt komoly dolgokról komolyan tárgyalni. Az a bizonyos túlzott önértet, nem akartom mondani: lelkicsínyű magartatás, még ma sem ritka az ő részükről. Különösen nem, ha tudományos, vagy szociális problémákról van szó. Annál nagyobb örömmel és hálával kell nekünk, nőnek fogadnunk a kivételeket e téren, aminőnek Sigmát is mutatja cikke.

En nem hiszem, hogy az agglényadó másnak bizonyulna, mint az a, lam jó jövedelmi forrásának. Aki tehernek tartja a házasságot, az inkább fizet, semhogy azt magára vegye. Aki azt mégis magára venné, abban aligha lesz köszönet. Szaporodnék a szerencsétlen házasságok száma.

A cikkirő szerint: „Eltekintve attól, hogy a nők, legalább amint ma látjuk, jókora percentjükből nem képesek arra a munkára, amit az egyetemen s utána az életben a férfiak végeznek, a kérdés ebben a vonatkozásban a család, a nemzet, a szociális érdekek szempontjából annyira súlyos, hogy az, aki a nő megéléstését ezen az uton akarja megoldani, nem dicsekedhetik azzal, hogy feltalálta a Kolumbusz tojását. Amely leány igazán az egyetemre való, ám menjen oda...”

Vajjon miélete tapasztalatok alapján írhatta Szigma e lesújtó kritikát a nők „jókora”-percentjéről? Hogy a nők az egyetemen és utána az életben milyen munkára képesek — egyetemi tanulmányaik alapján! — hiszen csak arról lehet szó, az nyilván csak a egyetemet végzett vagy végző nők munkaproduktuma alapján ítéltető meg igazságosan. Itt pedig a tény az, hogy az egyetemen fényesen megállották a helyüket a nők már 29 év óta, s mióta odajárhatnak s az életben kiváló lelkiismeretességgel, szorgalommal dolgoznak mint tanárok, orvosok, gyógyszerészek.

De amint nem való az egyetemre minden nő, úgy nem való minden férfi sem. Aki pedig oda való: az menjen, akár férfi, akár nő. En nem hiszem, hogy abbó,

A világháború.

Légi harcok.

Még nem is egy hete mult el, hogy repülőink olyan bravuros támadást intéztek Milanó ellen, ma reggel pedig Lombardia fővárosának környéke érezte meg légi flottánk erejét és ügyességét. Paderno, Dadda és Vizzola fölött jelentek meg repülőink, akik olasz repülőikkel találták magukat szemközt. Hatvanöt repülőgép, amely Milanót védelmezi, támadt repülőinknek, még így is sikerült több helyen kárt tennünk a Milanót környező községekben és falvakban. Repülőink eltalálták a milanoi villamossági műveket, sőt állítólag még a gázműveket is. Repülőhadosztályunk közelédté Bresciából jelentették Milanóba, ahonnan aztán a várost védelmező repülőhad indult el, hogy a miennkel szembeálljon.

Csodálatos bátorságu kirándulásunk még így is hatalmas eredménnyel végződött, repülőink Padernóban eltalálták azt a nagy telepet, amely egész Milanót látja el villamossággal.

Az olasz harctéren.

Az Isonzó harevonalon általában, de különösen Plavánál, a tűzérési harcok meglehetősen élénkek voltak.

Egy repülőrajunk a Garda-tó melletti Desenzano kikötő telepet és az ottani olasz repülőállomást támadták meg. Az összes repülőgépek az ellenség tüzereségi tüzelése dacára sértetlenül tértek vissza.

Légberőpült municiószállító hajók.

Brooklyn kikötőjében három municióval megrakott hajó, amely épen Vladivostok felé volt indulóban, felrobbant és teljesen megsemmisült. A robbanás nagy kárt okozott a kikötőben is. Az összkárt 30,000,000 koronára becsülik. A tűz a petróleummal és katonai ruhákkal telt kikötőben keletkezett, ahonnan hihetetlen gyorsasággal terjedt tovább, ahol rettenetes robbanásokat okozott. Még mielőtt a tűz lokalizálására gondolni lehetett volna, a tűz átharapódzott a három hajóra és rettenetes pusztítást vitt véghez a hajókban.

valami hátrány származhatnék az államra, a nemzetre nézve, ha minél többet merít az emberiség közkinccséből: a tudományos műveltségéből. Nyissuk meg az egyetem minden fakultását, minden iskolát, minden pályát a nők előtt, de a mértéket emeljük fel a mostaninak háromszorosa úgy a nőkre mint a férfiakra nézve. Végezze mindenki azokat a kurzusokat, amelyekre szellemi és fizikai képességeinél fogva alkalmas. Az ideális állapot épen az volna, hogy az iskoláztatás az egész vonalon ingyenes legyen. Ezáltal általánossá válnék a tanulás s erős a meggyőződés, hogy ezzel a közérkölc nemesbűlése is együtt járna. Hiszen lépten-nyomon tapasztaljuk nagy Széchényink ama mondaságának igazságát, hogy a földön a legértékesebb a kiművelt embertje. A kiművelt, az erkölcsileg megerősített lélek a legnagyobb emberi érték. Mennyire igazolja ezt a háború is!

S vajjon ártalmára lenne-e az államnak, a társadalomnak, ha a nők minél nagyobb számban részesülnek e szellemi, erkölcsi kíművelésben? Mi teheti a nők egyetemi képzésének kérdését oly „súlyossá a család, a nemzet, a szociális érdekek szempontjából”? Talán az, hogy lennének akkor családanyák, kik az öntudatlag magasabb fokán állva nevelnék gyermekeiket nemes jellemké a nemzet és társadalom számára? Vagy talán az attól való félelem, hogy a nők elfoglalják a férfiak állásait? Hát amikor buzdítjuk a nőket, hogy legyenek cukrászok, szakácsok, óráskók, fényképezők, akkor nem féljük a férfiak állásait s „a család, a nemzet és a szociális érdekek”. És mit szólnak a gyárakban és a mezőn reggeltől estig dolgozó nőkről és az említi érdekekről? Vagy csak akkor veszedelmes a nő a család, a nemzet és a társadalom szempontjából, ha legnagyobb szellemi tőke megszerzésére s e tőke gyümölcsöztesítésére törekszik?

Livia.

(Foly tköv.)

A mi honvédeink.

A 307. sz. honvéd ezred alakulásban tudvalevőleg egy zászlóalj fehérvári honvéd is harcol. Ez az ezred verte vissza diadalmas sikerrel a muszka horda elkeseredett át-törési kísérleteit a besszarabiai fronton. A bukovinai helytartóság négyezer korona jutalmat küldött a 307. honvéd-ezred rokkant legénységének. Az ajándékot megleghangu levél kíséretében küldték el az ezred parancsnokához.

Az ezredes erre napiparancsban tudatta ezredével, Bukovina megmentőivel az elismerést s ebben a napiparancsban többek között így aposztrófálta az ezredes vitéz katonáit: Honvédeim! Nem dicserlek titeket, — hiszen ezzel legmagasabb előjáróitoktól kezdve mindenki elhalmozott már — tetteitek fölül állnak minden dicséreten. En közönöm erős markotok, kemény szívetek sikerét, időtlen, idő-kig emlegetni fogja a hadtörténelem e napokat, ragyogó harcaitok e páratlan értékét. Magyarország és a honvédség mindig büszke lesz ezredünkre.

Tanulságok.

Irta: Welcher Miklós.

III.

Még ma is emlékszem, mennyi fejtörést okozott, mily hosszú vitát provokált annak idején a kérdés, vajjon a létesítendő Központ címében ott legyen-e kimondottan is a „keresztény” jelző? Hisz ez a Központ mint szövetséget pusztán anyagiakkal fog foglalkozni, vajjon helyén van-e itt egy vallást jelölő név? Hisz kereskedelemnek annyi csalafintasága van s oly tág lelkiismeret követel, vajjon lehet-e ezt keresztényi alapra fektetni? Hisz az a petroleum, só, cukor, amit én árulok vagy veszek, az nem lehet sem keresztény, sem zsidó.

Es a többség mégis a keresztény elvek nyílt és határozott kifejezése mellett döntött, mintegy jelezni akarván ezzel, hogy egy egészen új irányt akar behozni a kereskedelembe, amely eddig minden volt csak nem keresztény. S ma már mindnyájan tudjuk, hogy ennek így kellett lennie, dacára annak, hogy Központunk éppen, mert keresztényi alapra van fektetve, nélkülözni kénytelen a felekezeten állam szubvencióját, bélyegmentesség és egyéb kedvezményeit.

De, amitől mások félnek az viszont a mi erősségünk, a mi végbástyánk, a mi biztos támaszunk!

Ha kísértetbe jönnek valamely kínálózó alkalmat, vagy mondjuk így: „konjunkturát” úgy alaposan kihasználni, ez a „keresztény” jelző bizonyára mérsékelni fogja felbuzdulásunkat. Ha valaki kétségbe akarja vonni tisztességünket, önzetlenségünket, csak erre az egy szóra kell rámutatnunk s a gyanakvónak el kell némiúnia.

S ha becsületes fáradozásaink sikerrel járnak, ha főrekvésünk itt-ott elismerésre találunk, szóval ha munkánkon Isten áldása van s néha kedvünk támadna mindeztán a saját ügyességünk, tudásunk vagy szorgalmunk javára írni, ez az egyetlen egy szó elég ahhoz, hogy szívünk alázatosságában így imádkozzunk: „Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam!”

Nem új dolgok, régi, már sokszor hangoztatott igazságok ezek, de amelyekre most újból reá kellett mutatnunk. mint a világháború szintén egyik értékes tanulmányára. Mert éppen ezekben a nehéz napokban látjuk legtisztábban, mennyire indokolatlan volt a közönség egy részének tartózkodása és aggodalma a „keresztény” jelszóval szemben. A bizalmatlanság immár elszórt s a „keresztény” szó bűvös varázsa meghódította a szíveket Nemcsak azoknál, kiket eddig is bizonyos kötelek fűzött hozzá, de azoknál is, kik eddig teljesen távol állottak tőlünk, de ezért — mint látszik — mégis figyelemmel kísérték működésünket. Szerénytelenség nélkül hivatkozhatunk arra a tetszemes megnövekedett forgalomra, amelyet Központunk az elmúlt évben nem annyira vidéki szövetkezetinél, mint inkább egyes magánkereskedőknél és nagyobb vállalatoknál elért. Mint a baj és veszedelem idején a jóbarátot, oly bizalommal keresték fel Központunkat e nehéz időkben teljesen idegenek is, hogy ez legyen vezetőjük és irányítójuk.

S mi erre a bizalomra méltók akarunk maradni a jövőben is! Fzen év kezdetén ujult erővel fogunk ismét munkánkhoz, mert megacélozza idegeinket az elmúlt évben tapasztalt siker.

A Központ igazgatóságának és felügyelőbizottságának együttes ülésén újabb kérdések kerültek megoldásra, a keretek tágulnak, nagyobb perspektívák nyílnak meg szemünk előtt s újabb eszközök állnak rendelkezésre, melyek az ohajtott sikert mindegyre közelebb hozzák.

A közönségtől függ, kíván-e minket az ő érdekében viselt ezretitáni küzdelmünkben tovább is támogatni vagy sem?

Badenban a Fekete-erdőben van egy kis tó, a Mummel-tó. Ennek az a tulajdonsága van, hogy ha csak egy kis kavicsot dobunk is bele, a tó fenéki megmozdul és hullámlázik. Szívöböl öhajtanám, hogy a keresztény alapokra fektetett kereskedői tisztesség után vágyakozó közönség szíve és értelme legyen ez a tó, amelyet a jelen szerény soraim képeiben belevetett kis kavics hozzon üdvös mozgásba és hovács hullámlászába! Szeretném, ha szavaim a szövetségetek ereitén tul is messze elhallatszanának és jóakaratu megértésre találjanak!

Háborús esetek.

Orosz hadtér február 18.

A kémeik ellen azzal védekezünk a fronton, hogy az őrszemeknek legfontosabb közelességévé tesszük, mindenkit akit csak nem ismer, megállítani, tőle a Feldrufot kérni. Meg is állít a baka mindenkit kivétel nélkül, nehogy egy-egy elnézés miatt nagy bajok származhassanak. Századunk körzetében közeledek egyik őrhöz, ki amint észrevesz rá kiált:

— Halt, wer da?

— Hadnagy.

— Feldruf? — kérdezi a baka.

— Nem tudom — válaszoltam.

Miután elfelejtettem tényleg utána nézni az az napnak.

— Hát akkor a hadnagy ur nem méhet innen tovább! Mert azt tudni kell!

— Ejnye, ebadta, hát te ismeresz engem? — kérdezem.

— Persze — mondja mosolyogva.

— Akkor minek állítottál meg.

— Hát csak — megmarkiroztam.

— Nevettem egyet s tovább álltam.

Egy bakafedezékre, a bejárat fölé e szavakat láttam kiírva: „Villa a hazakivánczozáshoz. — Gránátoknak és shrapnelnek tilos a bemenet.” Sajnos, a sors iróniája volt, egy ágyuzás alkalmával teli találat érte a fedezéket. — Nyugodt hónapok jöttek, az egymásután jövő menet — zászlóaljjak erősen emelték a létszámot, de miután harcok nem voltak: egy ember vesztéséig nem volt már hosszú hónapok óta. Természetesen a több embernek több élelem kellett, de miután a mozgókonyha kotlikjainak száma nem növekedett, bizony pár falattal kevesebb menázi jutott mindenkinek. Érdekesen filozófált, a baka a helyzet fölött. „A stand egyre nő, de a kotlik csak marad a régi!” — mondogatta.

— Sorba mennek a gépfegyverlovak, hosszú libasorban. Kérdezi a parancsnok főhadnagy: „Melyik az utolsó ló?”

— „Pier!” jelentkezik a baka. ki az utolsó lovat vezeti.

Erősen shrapnelezett az orosz, fojtó bűdös volt már a levegő a löpor-füsttől, mely nehéz pára-ként libegett. Azt mondja az egyik baka:

— Küldi ám a ruszi a csomagokat. (Igy hívják az ágyugolyót általában.)

— Még pedig párfümmöset — teszi hozzá a másik.

* — Bakák között megy el. O. kapitány. A bakák nem tisztelnek neki, mire az egy közel álló tisztetlen kövített jól poton legyintett és alaposan tehor-

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza. Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különlőféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők-ből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

„SZEGÉNY GAZDAGOK“ JÓKAI ELSŐ FILMJE

SZINREKERÜL AZ Urániában FEBRUÁR 25 és 26-án

5, 7 és 9 órákor. — Jegyek előre válthatók már ma Ullman Imre dohánytözsdéjében és az Uránia pénztáránál.

dott. Mikor már messze járt, a pófon csapott baka megkérdezi a másikat:

— Te, ki volt ez a kapitány?
Válaszol neki lakonikusan amaz:
— Hiszen az már neked mindegy!

— Az egyik fiatal kora őrszem szepve mondja a vizitáló tisztnek, hogy elfelejtette a Feldruft. A tiszt a közelben álló másiktól kérdezi meg:

— Te is elfelejtetted a Feldruftot?
— Nem, hadnagy ur, a Feldruft: Apel.

— Hát hogy tudtat megjegyezni?
— Van a falunkban egy hasonló nevű zsidó boltos, hát arról.

— Aztán hogy hívják a zsidótókat?
— Abel.

A tiszt erre a Feldruftot elfelejtő őrhöz fordul s mondja neki:

— No látod számár... mért nincs a ti falutokban is hasonló nevű zsidó?

— Erősen hazudott az egyik baka, pedig hát semmi szükség nem volt a füllentésre. Azt mondja neki az őrmestere:

— Te, számár, minek hazudsz, ha nem kell?

— Ki megy a fiatal kadét az öreg bakához, aki őrszemként állott a drótkádelnál. A kadét valamilyen címen szeretne volna elcsalni a bakától a fegyvert; ki akarta próbálni: oda adná-e? Mert ez tilos, az őrszemnek fegyverét a kezéből kiadni. Kérdezi hát:

— Tölve van a fegyvered?
— Igen — feleli a baka.
— Mutasd csak! Add ide! — parancsol rá.

De a baka mosolyogva mondja:
— Régen volt már az, kadét ur, mikor engem ilyesmivel akartak beugratni!

— Egyik baka mondja a lövészárkokban saját falujából való bakatársának.

— Te, itt az ember annyira hozzászokik ehhez a fura gödörbeni élethez, hogy majd otthon sem tud élni másképen. Ha hazamegyek, árok a kertünkben jó mély lövészárkot, csinálunk bele sarnikat (Scharte-lörés) is kiállítom Spechernek.

A másik baka erre közbeszól:
— Az anyádat meg állítod ki Aláromposznak — elég nagy szája van...

Bozsoki firer ur meséli a fiatal nem rég beosztott közbírókat:

— Mikor átmentünk X. orosz falun, ott akkora harang volt, hogy az eső elől az egész század alá menekülhetett.
Egyik kételkedő a fejét csóválta.

— Azt nem lehet! Hogy huzták azt oda föl a toronyba?

— Hát még csengő korában — válaszolta a mókás zugsführer.

B. F.

HIREK.

— Ismét bevonult egy belmunkatársunk. Búszkeségünk volt az a kiváló írógárda, amelynek tagjai a Fejermegyei Napló szerkesztősége közelébe tartoztak, mint belmunkatársak. Ennek a gárdának nagy része volt abban, hogy lapunk országos hirre emelkedett s ha szabad szerénytelenség nélkül mondanunk, nagy tekintélyre, aminél vidéki újság ritkán dicsekedhetik. Belmunkatársaink legnagyobb részét a nagy világitélet elszólitotta a mi szerény körünkből, a mi egyszerű szerkesztőségi otthonunkból, ahol egyik-másik nem egyszer olyan cikket írt meg, hogy a fővárosi sajtó figyelmét is felkeltette. A gárda fiatalabb tagjait már egy éve hivta el körünkből a hazafiai kötelesség. Oda vannak. Megis haltak már. Fogságban is vannak. Egyik-másik pedig még most is vitélkül küzd a fronton. Olyan jó katoná lett belőlük, mint amilyen elsőrendű tollharcosok voltak. Most már a gárda idősebb tagjait szólitja a haza iránt való szent kötelesség. Ma bucsuztattuk el belmunkatársaink egyik legértékesebb tagját, Rexa Dezsőt, Fejérvármegye főlevéltárosát, aki nagy tudásával az irodalomban tekintélyes hírnevet szerzett magának s a főváros tudományos intézményeinek szorgalmas munkás tagja, akinek már sok tudományos és szépirodalmi könyve forog a közkezen. Rexa belmunkatársunk, a Fejermegyei Naplóban is sok értékes dolgot írt már s csak sajnálattal tudunk gondolni arra, hogy őt most nélkülöznünk kell. Rexa Dezső a trencsényi 15. gyalogezredhez vonult be katonai szolgálatra. Az igazi baráti és kollegialis szeretettel köszöntjük értékes munkatársunkat távozásakor s szívünk őszinteségével kívánjuk, hogy a jó is-

ten segítse meg, adja vissza a ismét a mi munkás körünkbe, ahol távozása ürt hagy maga után. A viszontlátásra.

— Katonai kitüntetések. Dalnokfalvai-Bartha Imre 10 huszárezredbeli alezredes 2 osztályú vaskeresztet, Király Mihály 69. gyalogezredbeli tizedes az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Wessely Károly 17. honvédegyalozredbeli tizedes 2. osztályú vitézségi érmet kaptak.

— Lemondott a védnökségről. Gróf Széchenyi Viktor főispán, a Hadsegélyező Bizottság védnökségéről lemondott.

— Kutatják az elrejtett gabonát. Székesfehérvárot is megkezdődött már az elrejtett gabona felkutatása, s mint értesülünk, a legnagyobb erélyvel folyik. Hogy mennyi elrejtett gabonát találtak már meg, nem adtak ki még hivatalos jelentést. Természetesen azonban nem fog elmaradni, sőt nagyon valószínűleg a hatóság a nevetek is nyilvánosságra hozza, hogy kiknél volt elrejtett gabona, illetve liszt.

— Dr. Probászka Ottokár hadi-árvaházra a vármegyei gyűjtésből még mindig érkeznek adományok. Legutóbb Sászentmihály fejte be a gyűjtést, amelyet Horváth Vince lelkes rendezett. A gyűjtés eredménye 217.80 K. A gyűjtésben lelkes tevékenységet fejtettek ki: Arany Mihály jegyző, Susánszky Ferenc bíró, Czentár Imre, Bősze Ferenc, László Mihály és id. Schmid István.

— Közgyűlés a városnál. Székesfehérvár törvényhatósága február hó 23-án délután 3 órára a városhoz nagytermében rendes havi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 12. törvénycikk kihirdetése. A polgármester jelentése január hóról. M. kir. belügyminiszter leirata a városi alkalmazottak háborús segélye, jóváhagyó leirata az 1915. évi pótkételek tárgyában és jóváhagyta az elpusztult magyar falvak felépítésére fordítandó 2000 K. megszavazását. Fogadóskor, vendéglő, kávéház és kávémérési iparok gyakorlására vonatkozó szabályrendelet kidolgozása. Sütő, cukrász, mézeskalácsos és cukorka-árutó ipar gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendelet. A városi alkalmazottak családi pótköréről szóló szabályrendelettervezet. A budapesti hadsegélyező hivatal átírata, melyben megköszeni a harctéren levő katonák megajándékozására megszavazott összeget. A tanács utólagos jóváhagyás végett bejelenti, hogy a harctéren levő székesfehérvári katonák szivar és cigarettával való megajándékozására 1000 K-t szavazott meg. Tanácsi előterjesztés dr.

Gerber Károly főkerületi orvos helyettesítés díj iránti kérelme tárgyában. Dr. Löwy Károlynak a hadsegélyezés céljára szolgáló jövedelemadó felszámolási bizottság elnökvé történt kinevezése. Özv. Csernay Vilmosné kérvénye fia után temetési költség és végkielégítés iránt. Néhál Nemsis Mária alapítói levele a városi utólagos intézmény fejlesztése tárgyában. Tanácsi előterjesztés a határi és Merán bányákban termelt anyagok árának felémelése, és a belvárosi külsődéző egyesületnek a Jókai-utcai csatorna utáni kiívás elengedése iránti kérelme tárgyában. A nagysároci dűlő lecsapolása. A székesfehérvári baromflitenyésző szövetséget bérlelendései kérelme. A vágóhídról elhordandó hullárszekk fuvardíja. Tanácsi javaslat az elemi iskoláknál alkalmazott 160 m. tűzifa tárgyában. A Fecskeparti és Pörösszárki városi bértelek bérletének meghosszabbítása. A Sóstón termelt nád árának megállapítása. A tudomány egyetem megkeresése szegénysorsos hallgatók részére alapítvány létesítése tárgyában. Tanács előterjesztése az elemi népiskoláknál működő helyettes tanítóik alkalmazása és napidíjainak megállapítása — egy tűzmentes pénzszekrénynek 1800 koronáért való beszerzése tárgyában.

— Tolvaj cselekedmény. Balis Lidi Pirosalma-utca 2. sz. alatti cselédnek összes holmiját ellopták valami Hege dús Erzi nevű szótlan cseledeány, aki Kató Andrásné Sár-utcai lakostól is lopott. A tolvaj a rendőrszékre került, ahol vallatásor-kiderült, hogy nem Hegedűs, hanem Fejes a neve, csernyei illetőségű, egyszer már büntetve is volt. A rendőrség tovább nyomoz a múltja után, mert erős a gyanu, hogy még több bűn is terhoi lelkét.

Szerdán és csütörtökön,
február hó 23 és 24-én:

Eclair-filmvállalat újdonsága

Legénybucsu.

Bohózat 3 felvonásban.

A főszerepben:

Gustav WALDAU

a müncheni udvari színház tagja.

Nagyszabású műsor.

Előadások 6 és 9 órákor.

Alkalmi vétel!

Több 100 vég legfinomabb HIMZÉS fehérneműre alkalmas; továbbá női és férfi ajour ZEBKENDŐ nagymennyiségben

RENKIVÜL OLCSON jön eladás alá, míg a készlet tart

Vermes aruházban.

— **Kritikapótlás.** A ciszterciat foglalmáziom azép ünnepejéről való megemlékezésünkben kifejeztük Adamecz Kálmán nevét, aki egy egiptomi ifju szerepét játszotta teljes sikerrel. A hiányt ezzel pótoljuk.

— **A vidéki olvasók panasza.** Az utóbbi időben tömegesen érkeznek a panaszok a kiadóhivatalhoz, hogy a lapot rendetlenül kapják, több példány elmarad, gyakran pedig több napi késedelemmel érkezik meg. Ambr előre tudtuk, hogy a hibának a postán kell lenni, kiadóhivatali vezetők mégis részletesen felülvizsgálta a vidéki lap-peldányok expedicióját s azt a legnagyobb rendben találta. Minden vidéki előfizetőnek lappeldányát a kiadóhivatalból pontosan utának indítják. A hibának tehát nem mi vagyunk az oka. Nemileg azonban tudunk segíteni a bajon, ha vidéki előfizetőink minden alkalommal, mikor újságjuk elmarad, első sorban nem nektünk, hanem a helybeli posta hivatalnak jelentik, amely akkor köteles értesíteni a székesfehérvári postát s így utána lehet nézni, hogy hol marad el az újság. Így mégis segíthetünk a háborus mizériának. Vidéki előfizetőinknek másnap meg kell kapniok az újságot, mert a kiadóhivatal meg este expedálja, s a székesfehérvári posta Komáromon keresztül még éjjel Budapestre expedálja, ahonnan a reggeli vonatok mindentüvé elvihetik. Ezen mizériák megvilágítására csak néhány példát hozunk fel. Székesfehérvár a legközelebbi és legegységesebb utrányban fekszik Budapesttől a fővárosi újságok, amelyeknek expedicióját pedig külön vállalat intézi, mégis gyakran elmaradnak. Az ország vidéki újságjainak legnagyobb része jár szerkesztőségünk részére, az utóbbi időben, illetve mindig, ezeket a legrendesebbül kapjuk. Nem ritka az olyan nap, hogy öt példányt is alig kapunk. Ez is azt bizonyítja, hogy nem a kiadóhivatalok a hibások. Elismerjük, hoay azoknál is történhetik tévedés, de a mostani rendtelenség igazán nem írható az ő szándékjakra.

— **Zártkörű zeneestély.** A Székesfehérvári Zenekedvelők Egyesülete zeneiskolájának tanstelye a zeneiskola helyiségében (Ferenc József-tér 10. sz.) február 28-án este 9 órakor XII-ik zártkörű zeneestélyt rendezi. Műsor. 1. Beethoven. VII. Szonáta. Schwarzbach Flóra, Hermann László. 2. a) Hermann L. IV. Nocturno (első előadás.) b) Buttkay. Valse Caprice. Schwarzbach Flóra. 3. a) Puccini. Tosca imája. b) Bizet. Kártyadal Habanera Carmen-ből. Albert Erzsi. 4. Beethoven IV. vonóségyes I. tétel. Hermann László, Hermann Ede, Jámbor Zsigmond, dr. Rhetel. Ferenc. 5. a) Hermann L. Szerenád (első előadás.) b) Liszt. Mephisto keringő Havas Gaborné. 6. Hubay. Carmen ábránd. Hermann László. Zongorán kíséri: Klöckner József.

— **A Szent István terem hadikórháznak.** Atulik Józsefné 8 kgr. lisztet 4 liter bort, Vida Ferencné 3 füveg kompotót, 4 darab tojást, Fejérmegyei Napló 500 darab cigarettát küldött. A régi árvaházban elhelyezett hadikórház részére, Fejérmegyei Napló 400 darab cigarettát és imakönyveket adományozott. Az adományokért a kórház vezetősége ezúton mond köszönetet.

— **Öreg népfőlkelő levele.** A mindennap tömegével érkező harctéri leveleink között a tegnapi postánkban különösen egy öreg népfőlkelő levele dobtantotta meg keserűen a szívünket. Egy év óta a fronton van, egyedüli napi olvasmánya a lövészárckban — írja — a Fejérmegyei Napló. Nem ismerjük egymást, illetve ő ismer minket — folytatja — az írásunkból, mi azonban most találkoznok vele először egy hosszú harctéri levélben. Olyasmiket ír, aminőket a képviselőházban hallottunk, s azt szeretné, ha sorai napvilágot látnának. Öreg népfőlkelő barátunk, leveled most nem lát napvilágot. Majd, majd Majd eljön annak is az ideje. Egyelőre csak szeretettel üdvözlünk s a magyarok Istene segítsen benneteket.

— **Ilyen a magyar gyerek.** Erdékes fogást csinált tegnap este a Szedes utcában két 15 éves fiu, névszerint Szűts János és Mordig István. Amint az utcán mentek, szemközt egy idegen alak jött, s rossz magyarsággal „szervusz restvér” köszöntéssel üdvözölte őket. A két fiu az idegenben szökevény orosz foglyot gyanusított s amugy magyarosan mindjárt le is fülelték az atyafit, akit minden ellenkezése dacára elvitték a rendőrségre. A rendőrségen kistült, hogy tényleg szökött orosz fogoly, munkára volt kiadva, de nem tudja megmondani a puszta nevét. Állítása szerint azért oldott kereket, mert nem izlett neki a koszt.

— **A szegény gyermekeknek.** Örömmel gondolunk arra a szép eredményre, amit a közönség páratlan jószívűségéből a szegény gyermekek felruházásánál elértünk. Boldoggá tett bennünket az a tudat, hogyjok didergőn szenvedőn segítünk, ráhat, cipőt és pénzt adhatunk nekik. A ruhátlan, cipőtlen szegények természetesen még mindig tömegesen jönnek a Fejérmegyei Naplóhoz megsegítésért. Most már ritkábban enyhíthetünk a nyomoron, mert kevesebb adomány érkezik. Azt hisszük azonban, hogy a nemeslelkű közönség még mindig fog küldeni, ha lesz nélkülözhető ruhája, cipője. Legutóbb özv. Harmethy Imréné Sárszentmihályról küldött ruhát az igazán nemes célra. Tegnap egy szegény családot segítőtünk meg.

— **A vízhozógép áldozata.** A gazdaságokban télen a szecsavágó, a vízhozógép, nyáron pedig a céplőgép szokta áldozatul követelni a vigyazatlan gyerkőc munkásokat, nem ritkán a felnőtteket is. Sőt néha a puszta iskolás gyermekek is ezeknél lesznek nyomorékokkák, mert a gyermeki kíváncsiság és csintalanság a veszedelembé viszi őket. Így járt Sárszentmihály puszttán Vida János nyolc éves fiúcska. A vízhozógép körül játszadozott, a kerék elkapta kezét s súlyosan összeroncsolta. Sérülését Székesfehérvárra szállították a Szent György kórházba.

— **Hadjótékonyság.** Özv. Steger Lajosné 50 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a következő hadijótékonysági célokra: vak katonáknak 20 kor. rokkant katonáknak 20 kor, a székesfehérvári vöröskeresztnek 10 korona. Az öszszegeket az illető pénztáraknak átadtuk.

— **Hadiárva örökbe fogadása.** Egy 3—8 éves teljes hadiárva rom. kath. leánykának örökbe fogadását egy jómódu családhoz a Fejérmegyei Napló elintézi. Bővebb felvilágosításért a felelős szerkesztőhöz kell fordulni.

— **Szalonnára fájta a foga a tüzérnek.** Lassankint nyomára jönnek a hírhadt élelmiszertolvajoknak, akik már ósz óta garázdálkodnak a város területén. Tegnapi éjjel Héritz Mihály Széchenyi utca 10. szám alatti lakos padlásáról akarták ellopni a szalonnát. — A zájra figyelmessé lett házigazda azonban elhessegette az éhes vendéget, mieelőtt, a szalonnát elemelhette volna. A padlásán a tolvaj néhány patront vesztett el, amelyből a nyomozás megállapította, hogy tüzér volt. A nyomozást ez irányban folytatják.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziszer a dr. STÖRK-féle komprimát mellpszittla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárban, Székesfehérvár, Városházter.

Gondolatok
dr. Vass könyvéből.

Igen bölcs ember mondta nemrég, hogy a társadalom mai fejlődési forrongásában mindenki megtalálja a maga helyét, csak sok iparos nem.

Látja vére ömlését és megérti, hogy nem azok véreben és erejében áll összerokadás nélkül, akik folyton idegen szavakat és gondolatokat suttognak füleibe, hanem a magáiban.

Az eslelet hősök, daliás legények emlékezete, minden nyomorékká lött, vágott magyarnak mankókoppanása prédikál sok millió magyarnak, hogy valamit a saját mivolta szerint vérezet, a saját nemzeti, hamisítatlan mivolta szerint kell élnie és dolgoznia is, ha élni akar e földön.

A háboru minden vérző nemzetet visszavezet önmagához a saját erőinek forrásaihoz, hitéhez, erkölcséhez. Még ha lassu, gyógyíthatatlan haldoklás is osztályrészed, megnyugszol, ha egyszer Isten bölcs akaratát és kifürkészhetetlen szándékát lelkedbe vetted.

Minden ember külön kis világ, telve a halhatatlan lélek örvényeivel, tele vágyakkal, ösztönökkel, érzésekkel.

Amít valami módon megtapasztalhatunk, arról akár statisztikát is csinálhatunk, de hogyan mérjük meg Krisztus hatását a lelkekben?

Szeretet, alázatosság, becsület, önmegtágadás, tisztaság, lemondás és a többi erények mindenki szemében drágagyöngyök, bár sokan nem foglalják be őket életük keretébe.

A szabadakaratnak nem erő a lényege, hanem szabadság.

Rövid az élet, történelmi koraszakokat az ember át nem élhet, viseli a kor bélyegét, amelyben született, s a legtöbb áll vagy bukik az idők szelleme szerint, a mellyel cseesszőp korától fogva ölelkezett.

SZÍNHÁZ.

Zsába. Kedden este volt az idei szezonban az első reprize s az a zsufolt ház, amely megnézte a vigjátékot, nem bánta meg az estét, mert a kitűnő előadásón jól mulatott. Különösen Kremer és Szendrő voltak elemükben s pukkasztották a publikumot. A derüs percekben Heltaynak is nagy része volt, nemkülönben Benének. Helyes volt Császár, aki mindig bele tudja találni magát szerepébe. A kitűnő előadás keretéből még Zikót említhetjük meg.

Műsorváltozás. A f. hó 26 ra hirdetett Lotti ezredesei operett helyett a Cigánybáró operett kerül színre.

- Heti műsor:**
Febr. 23. Piros ruhás hölgy.
„ 24. Rauschle mimikus, a müncheni színház főrendezője.
„ 25. Pygmalion.
„ 26. Cigánybáró (operett.)
„ 27. Ó, vagy senki.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tanulónak jó házból való fiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-tér 1. sz.

Kitűnő öreghegyi bor eladó Budai-ut 16. Ugyanott lévő vétetik nagyobb, jókarban bérbe léherés.

Eladó egy szép magas ló lovaglásra és kocsiaba betanítva. Bővebet Sarló-utca 3. sz. alatt.

Jókarban levő szőlő a sóstói barakkokkal szemben előadó. Bővebet Budai ut 54. szám alatt. Ugyanott kismalacok is eladó.

Egy hasas tehen eladó Széchenyi-utca 125. sz. a.

Eladó ház. A Rác-utca 9. számú ház jókarban, nagy kerttel szabadkézből eladó. Tudakozni lehet Rác utca 40. Csurgai Józsefnál.

Motoros szantogepék bármily javítását, felügyeletet, kezelést vagy jókarban trrtást vállalja Kümmel Viktor, Székesfehérvár.

Szabás, varrás és mintarajzolásban alapos oktatás nyerhető. Urbán Margit tanítványtételben, Ybl-Miklós-utca 14.

Aki könnyen és sokat akar keresni, az legyen a Fejérmegyei Napló ki-hordója.

Telefon 233 — Tefon 233.

JÓTEKONYCÉLU ELŐADÁS!
Szerdán és csütörtökön,
február hó 23 és 24 én:
Mindkétnap a Vöröskereszt javára.

TITOKZATOS VÁNDOR
Dráma 3 felvonásban.
A tőszerepet Roza Feldkirch az „Alagútból” is jólismert művésznő játsza.
Nagyszabásu pótműsor.
2 előadás fél 7 és 9 órakor.